

"Én Uram és én Istenem!"

Időpont: Szentháromság ünnepe utáni 9. vasárnap.

[Eredeti elhangzás dátuma: 1941. augusztus 9. Helyszín: Nyíregyháza]

Alapige: János 20:24-31.

Tamás pedig, egy a tizenkettő közül, a kit Kettősnek hívtak, nem vala ő velök, a mikor eljött vala Jézus. Mondának azért néki a többi tanítványok: Láttuk az Urat. Ő pedig monda nékik: Ha nem látom az ő kezein a szegek helyeit, és be nem bocsátom ujjaimat a szegek helyébe, és az én kezemet be nem bocsátom az ő oldalába, semmiképen el nem hiszem. És nyolcz nap múlva ismét benn valának az ő tanítványai, Tamás is ő velök. Noha az ajtó zárva vala, beméne Jézus, és megállta a középén és monda: Békesség néktek! Azután monda Tamásnak: Hozd ide a te ujjadat és nézd meg az én kezeimet; és hozd ide a te kezedet, és bocsássad az én oldalamba: és ne légy hitetlen, hanem hívő. És felele Tamás és monda néki: Én Uram és én Istenem! Mondta néki Jézus: Mivelhogy láttál engem, Tamás, hittél: boldogok, a kik nem látnak és hisznek. Sok más jelt is mívelt ugyan Jézus az ő tanítványai előtt, a melyek nincsenek megírva ebben a könyvben; Ezek pedig azért irattak meg, hogy higgyétek, hogy Jézus a Krisztus, az Istennek Fia, és hogy ezt hívén, életetek legyen az ő nevében.

A hitetlen Tamás története a legismertebb bibliai történetek közé tartozik. Ez a történet világossá teszi előttünk, hogy az ember, akiért Jézus Krisztus meghalt és akinek megigazulására feltámadott, kételkedik és hitetlenkedik a feltámadott Úrban, és ezáltal fájdalmat okoz magamagának és Jézusnak is.

A tanítványok szívében már nincs félelem, ők már ujjongó arccal beszélnek egymás közt, hiszen feltámadott Jézus és él. Ha be is van zárva az ajtó, mikor összegyűlnek, már csak szokásból zárják be, nem a félelem miatt, hiszen mindaz, ami a hátuk mögött van, úgy tűnik fel már előttük, mint egy rossz álom. Most már túlradó öröm és békesség van a szívükben, hiszen tudják, hogy Uruk nincs a sírba zárva, hanem feltámadott és él. Hányan lehettek Krisztus ellenségei között, akik fejcsóválva nézték Jézus tanítványait s nem értették, hogy mi van ezekkel az emberekkel, akik még mosolyogni is tudnak, mikor legkedvesebbjüket kellett elveszíteniök; akik úgy viselkednek, mintha menyegzőben volnának és nem temetés után.

A tanítványok között azonban egy továbbra is lehorgasztott fővel jár még hét napon keresztül, kételkedve és kétségbe esve, – holott erre semmi oka nincs. Lám, a hitetlen ember hogyan okoz sajátmagának fájdalmat. Mikor eltelt a szomorú hét és Tamás eljutott a Jézusba

vetett hitre, mennyire sajnálhatta ezt a hetet, amelyet sötétségben töltött, holott tölthette volna világosságban is; amikor kétségbeesetten nézett a jövőbe, holott ujjongó öröm békességével nézhetett volna elébe mindannak, ami következik.

De a hitetlen ember nemcsak magának okoz fájdalmat és kárt, hanem Jézus Krisztusnak is. Mit tesz Jézus Tamással, mikor a következő vasárnap összetalálkoznak? Nem szidja össze Tamást, mint ahogy érdemelte volna, hanem ezt mondja neki: "Hozd ide a te ujjadat és nézd meg az én kezeimet; és hozd ide a te kezedet és bocsássad az én oldalamba: és ne légy hitetlen, hanem hívő."

Tudjuk, hogy az embert érő legmélyebb fájdalom sohasem hangos szidalmazásban jelentkezik, hanem a mély fájdalom mindig csendes és néma fájdalom. Ha a mi Urunk Tamást akkor összeszidta volna, az nem jelentett volna olyan nagy fájdalmat a szívében, mint ez a csendes mondat, amelyet mély szomorúsággal mond Tamásnak. Hát ha nem hiszel Tamás azoknak, akik láttak engem, a te barátaidnak, akkor gyere ide és tedd a kezed az én sebeimbe; nézd a tenyeremet és az oldalamat, amely éretted sebesített meg, s ne légy hitetlen, hanem hívő.

Az, ahogyan Tamás minden magyarázat nélkül összetörik Jézus egyszerű mondata előtt, s ennyit tud mondani: "Én Uram és én Istenem!", – mutatja, hogy nem a mondanivaló súlya, hanem a mondat hangsúlya, Jézus fájdalma az, ami összetöri egészen. Valami olyan történik Tamással, mint Péterrel történt, mikor megtagadta az Urat. Péternek nem szólt semmit Jézus, csak ránézett, s abban benne volt minden: szidalom, dorgálás és sajnálat. Ha Pétert megverte volna Jézus, az nem fájt volna annyira neki, mint Jézus tekintete. Ezért sírt olyan keservesen.

Mi emberek, akikért Jézus meghalt és akiknek megigazítására feltámadott, ilyen fájdalmat okozunk neki. Mert Jézus szenvedései nem értek véget a kereszten. Jézus él, és mint élő valakinek, továbbra is szenvedést és fájdalmat okoz az ember. Ma keresztre már nem feszíthetjük, meg nem korbácsolhatjuk, mert kikerült az emberi kéz hatalma alól, de hiszen nem is a testi fájdalom a legnagyobb ezen a világon; mindennél nagyobb fájdalom a szívnek okozott fájdalom. És ezt a fájdalmat Jézusnak ma is el kell szenvednie tőlünk. A legfájóbb pedig az, hogy nem az ellenségei okozzák Jézusnak a legtöbb fájdalmat, hanem azok, akik Péter és Tamás útján járnak.

Gondold el testvérem, mennyi fájdalmat kell elszenvednie annak a családapának és családayának, akinek a gyermekei nem olyanok, amilyeneknek szeretné látni őket; mennyivel jobban szenved a mi Urunk, aki visszament ugyan a mennybe, de mégis itt van velünk, látja

minden gonoszságunkat, s napról-napra látja, hogy nem hiszünk neki. A mi Urunk szívében ugyanazok a fájdalmak vannak, mint az Atya szívében.

Ha valaki nem tudja elképzelni azt, hogy lehet Jézus egyszerre odafent és itt is közöttünk, gondoljon a férjre, fiúra, vagy édesapára, aki fogságban van. Te testvérem, aki imádkozol érte, nem vagy-e egyszerre két helyen is: itt vagy testben Nyíregyházán és ugyanakkor ott vagy veled az idegenben, a fogságban. Így van a mi Urunk is a mennyben és a földön egyszerre. A mennyben van az ülőszéke, de a szíve, a lelke, minden gondolata, imádsága itt van közöttünk ezen a földön. Közöttünk jár, értünk nyugtalankodik, miattunk vérzik.

Ezt tesszük mi a feltámadott és élő Jézussal: szenvedést és fájdalmat okozunk neki. Ennek csak egyik jelensége az, ami a Tamás történetében áll előttünk. Az vessen Tamásra először követ, aki ugyanezt a bűnt még nem követte el. Lehet, hogy mi nem jutottunk el odáig, mint ahová eljutott a felzaklatott szívű Tamás, aki hitetlenségét így szögezte le: "Ha nem látom az Ő kezein a szögek helyeit és be nem bocsátom ujjaimat a szegek helyébe, semmiképpen el nem hiszem", azonban nem szabad elfelejtenünk, hogy Isten előtt a végrehajtott cselekedet és a kimondott szó annyi, mint az elgondolt gondolat. Melyikünk meri magáról elmondani, hogy őt gondolatban ugyanezek a kételyek meg nem támadták? Melyikünk merné Isten színe előtt elmondani azt, hogy még soha nem kételkedtem abban, hogy van Isten és hogy Jézus Krisztus tényleg Isten Fia, s nem gondolt olyat, hogy hátha Jézus csak ember, aki vértanúhalált halt az igazságért. Melyikünk nem kételkedett a Szentlélekben, abban, hogy tényleg Isten igéje-e a Biblia, vagy csak egy régi könyv? Melyikünk merné állítani, hogy őbenne ezek a gondolatok még nem merültek fel, s hogy ő nem lépett még rá a kételkedésnek és hitetlenkedésnek arra az útjára, amely sokkal veszedelmesebb, mint a kimondott, a gyakorlati kételkedés és hitetlenkedés? Hányan éltek, vagy élnek ma is úgy, mint ahogyan egy héten keresztül Tamás élt: mintha nem is élne Jézus Krisztus.

Luther életében volt egy idő, amikor úgy ránehezedett a szívére a sok nyugtalanság, amely a reformáció ügyét körülvette, úgy kétségbeesett, hogy mi lesz Isten evangéliumának ügyével, hogy kiült az arcára a kétségbeesés. Ekkor a felesége felöltözött gyászruhába, s mikor Luther ijedt arccal kérdezte: ki halt meg? – a felesége azt felelte rá: Meghalt az Isten. Ekkor világosodott meg a nagy reformátor előtt, hogy amit ő nyugtalanságában és békétlenségében cselekedett, az tulajdonképpen hitetlenség. Hányszor élünk mi is, nem egy napig, mint Luther, hanem sokszor évekig úgy, mintha meghalt volna Isten, s nekünk egyedül kellene hordozni életünk minden aggodalmát.

Ennek az állapotnak egyik tünete és megerősítője is az, ami Tamás életében történt. Tamás elkerüli apostoltársait. Mikor először megjelenik az Úr tanítványainak, ő nincs köztük. Valahányszor az ember belekerül ebbe a gyakorlati hitetlenségbe, akkor már nem kell neki a keresztyénség és nem kell az imádság. Ilyenkor nincs étvágyunk az örök Isten kenyerére. Kiszakítjuk magunkat a keresztyén közösségből és a borzasztó az, hogy ennek nincs itt vége. A gyakorlati hitetlenség az embert arra indítja, hogy szakítsa meg a közösséget a testvéreivel, s ez csak erősíti őt a gyakorlati hitetlenségben. Olyan ez, mint a lavina, amely megindul parányi röggel, s mindig nagyobb lesz, s mire a völgybe ér, óriási görgeteg lesz belőle, mely pusztít és öl.

Az vessen először követ Tamásra, aki ezt az utat nem járta meg, s aki nem ment tovább, mint Tamás.

Tamás életében nemcsak a kételkedésbe és hitetlenségbe vezető utat látjuk, hanem a fölfelé vezető utat is. Tamás nem maradt benne ebben a lelki állapotban. Ő keresztyén testvéreihez megy. Keresztelő János, aki a közösségből való elszakadás idején a börtönben szintén martalékvá vált a kételkedésnek, Jézushoz megy kételkedésével. Hová kerget téged a hitetlenség testvérem? Elkerget-e Jézustól és keresztyén testvéreidtől, vagy odahajt hozzájuk? Mert ez a gyógyulás útja, a kételkedés sötétségéből való kiszabadulás útja.

Mi történik akkor, mikor Tamás találkozik Jézussal? Jézus mindig eléje megy a feléje közeledő kételkedésnek. Itt is eléje megy Tamásnak. Tamás nagyon szégyelli a kételkedését. Hol van már a nagy hang: semmiképpen el nem hiszem! Most már magyarázná, hogy szégyelli, hogy elfelejtette, de nem mond mentségére egy szót sem, csak ezt: "Én Uram, én Istenem!" Nem kell többé neki semmi bizonyíték, meghódol egészen: "Én Uram, én Istenem!" Testvérem! Tudod-e te így szégyellni azokat a napokat, vagy esztendőket, amelyeket az élő Krisztusba vetett hit nélkül, gyakorlati hitetlenség sötétségében töltöttél, mint ahogy Tamás tudta szégyellni? Mert Tamás ezzel nemcsak fájdalmat, de örömet is szerzett Urának.

Azzal fejeződik be János evangéliumának 20. fejezete, hogy: "Sok más jelt is mívelt ugyan Jézus az ő tanítványai előtt, amelyek nincsenek megírva ebben a könyvben." János apostol azt mondja evangéliuma végén, hogy sok mindent elmondottam már abból, amit akartam, de nem mindent. Nem lehet a végére jutni annak, amennyit az ember Jézusról tudna beszélni. Sok mindent cselekedett még, amiket már nem írok le. Testvérem! Tudnád-e te folytatni János evangéliumát, ha János itt letette volna a tollat azzal, hogy ő már megfáradt, folytasd te tovább?

Tudnád-e folytatni a cselekedetek leírását, amelyeket Ő cselekedett a te életedben? Mert minden keresztyén ember, aki az élő Úr Jézussal találkozott és közösségre lépett vele, az tudná folytatni.

Az utolsó versben ezt olvassuk: "Ezek pedig azért írtak meg, hogy higgyétek, hogy Jézus a Krisztus, az Istennek Fia, és hogy ezt hívén, életek legyen az Ő nevében."

Mindezek pedig azért prédikáltattak néktek, hogy higgyétek, hogy Jézus a Krisztus, az Istennek Fia, és ezt hívén életek legyen az Ő nevében. Ámen.